

Protokoll 08.10.2019

Styremøte i Øvre Pasvik nasjonalparkstyre / Báhčaveaji álbmotmeahccestivra

Øvre Pasvik
nasjonalparkstyre

Báhčaveaji
álbmotmeahccestivra

Tidspunkt: Tirsdag 08.10.19 kl. 09.00-13.00, 4,0 timer
Lunsj kl. 13.00-14.00

Sted: Nikel, Besøkssenter Pasvik zapovednik

TILSTEDE:

Styret Kurt Wikan, styreleder Karine Emanuelsen, nestleder Knut Mortensen, styremedlem Cecilie Hansen, styremedlem	Sekretariat: Rolf E. Sch. Kollstrøm, nasjonalparkforvalter
---	--

Sak 17/2019 Åpning av møte, registrering og godkjenning

- Registrering av deltakere, beslutningsdyktighet, styret er beslutningsdyktig.
- Cecilie Hansen velges til å underskrive protokollen
- Innkalling og sakliste ble godkjent
- Protokoll fra styremøte 03.05.2019, var godkjent per e-post runde

Sak 18/2019 Orienteringssaker

- Jubileumstur Pillolastien 10 år, 30.08-01.09, Tillatelse til organisert ferdsel datert 29.08.19, tatt til orientering.
- Datering av samiske kulturspor i furu. Samarbeid med dendroøkolog Andreas Kirchhefer, støtte og tillatelse fra Sametinget. Styret synes temaet bør markeres under 50 års jubileet i 2020. For øvrig tatt til orientering.
- Brev Miljødir 14.05.19, Bruk av el-sykkel i verneområder. Tatt til orientering.
- Brev Miljødir 08.05.2019, tiltak i forurenset grunn på Gjøkåsen skytebane, tatt til orientering.
- Brev fra KLD 10.07.19, [Handlingsplan](#) for styrket forvaltning av verneområdene, tatt til orientering.
- Brev Miljødir, 02.09.19 oppnevning styrer 2020-2023. Landssamling 05-06. mai 2020 i Trondheim, tatt til orientering.
- Ny Flerbruksplan Pasvikvassdraget, referat åpent møte 09.05.19, tatt til orientering.
- Riksrevisjonens undersøkelse [norsk-russisk miljøsamarbeide](#), Dok 3:8 (2018-2019) ferdigbehandlet i Stortinget, tatt til orientering.

- D. Ny nasjonalparkbrosjyre-nytt kart. Samiske stedsnavn, Styret ser positivt at Sametinget har åpnet navnesak for Øvre Pasvik. Med en tidshorison på et halvt år fra Sametinget, bør ferdigstillelse av nytt kart avvente flere samiske stedsnavn, og spesielt skoltesamiske navn. Ellers tatt til orientering.
- E. Kolarctic PAN; Workshop Wood architecture Pasvik 20-21.10.2019. Mulig styreleder Kurt Wikan deltar 20.10.19 på Gjøken. Kurt, Knut Mortensen og Cecilie Hansen deltar mandag 20.10 før lunsj på Svanhovd.
- F. Kolarctic PAN, oppbygging av Info-punkt Gjøken, Forvalter orienterte om forslag på alternative møtedager fra arkitekt om planene. Kurt Wikan, Karine Emanuelsen og Knut Mortensen vil møte Tormod Amundsen fra Biotope onsdag 6. november kl. 08.00 til kl. 10.00 i Kirkenes.
- G. Befaring Frivillig skogvern 05.09.19. Orientering ble gitt under møtet. Styret ønsket en uttalelse til forhandlingspartene i en egen styresak; sak 21/2019
- H. Pasvik -Enare trilaterale park, forvalter og styreleder orienterte fra Advisory Board møte (AB meeting) i Nellim 28.-30. august 2019. Det vil bli et møte i februar 2020 for å diskutere prioriteringer av aktiviteter i den nye handlingsplanen for Pasvik-Enare trilaterale park 2019-2028. Pasvik zapovednik ønsker å utvide den russiske delen av den trilaterale park med Korablekk som er et føderalt verneområde. Nasjonalparkstyret ønsket dette som egen styresak, sak 22/2019.
- I. Eventuelt. Her orienterte forvalter om skilt som var satt opp i Øvre Pasvik landskapsvernområde; 1) ved Luftwaffe-leiren om graveforbudet og 2) om forbud mot å sette igjen campingvogn. Forvalter viste også skiltet som forteller om plenene ved Infopunkt Gjøken. Styret etterlyste skilting av droneforbudet. Ellers tatt til orientering.

Sak 19/2019 Kartlegging Luftwaffe-leiren i Øvre Pasvik landskapsvernområde, - samarbeidsparter

I perioden 14-24. august arbeidet 2-3 arkeologer fra UiT med kartlegging og innmåling av leiren. FeFo stilte med gratis losji ved Gjøkvassbu. Nå begynner det å komme noe resultater fra arkeologene, se vedlagte kart og avisutklipp.

Feltarbeidet på Gjøkåsen gikk veldig bra med over 300 innmålte strukturer. Altså en betydelig økning fra eksisterende registrering og med et helt annet presisjonsnivå. Samtlige strukturer er beskrevet og fotografert, og en endelig rapport med beskrivelser, tolkning, forslag, fotografier og kart vil bli levert. Krigsminnenes verdi kan man definere de som av internasjonal relevanse, både i forhold krigshistorie og luftfartshistorie.

Det er av stor verdi at prosjektet har etablert et samarbeid med lokale ressurspersoner på krigshistorie, noe bl.a. arkeologene fra UiT har gitt uttrykk for. Forvalter mener det er viktig å formalisere dette i en samarbeidsavtale. I avtalen må vi bli enige om hvordan den nye kunnskapen med blant annet kart

håndteres og det er også naturlig at styret dekker noe av deres utgifter i forbindelse med kjøring.

Arkeologene vil i løpet av høsten komme med en endelig rapport og forslag til samarbeid om videre undersøkelser.

Som tidligere orientert har forvalter vært i kontakt med bl.a. FeFo vedørende problemstilling knyttet til uorganiserte «rustjegere» som ved hjelp av metalldetektor fjerner gjenstander for egen samling eller videresalg.

I vedlagte notat datert 13.05.19 fra FeFo kommer det fram at de ikke aktivt vil bruke grunneierretten til å regulere slik virksomhet.

Forslag til vedtak

-Samarbeidsavtale lokale ressurspersoner kartlegging av krigshistorisk landskap Øvre Pasvik-

Forvalter gis fullmakt til å inngå avtale om håndtering av ny kunnskap med bl.a. kart, som bringes inn av ressurspersonene og som utarbeides innen prosjektet. Ett vilkår må være at eventuelle inngrep i marka for å avdekke funn må skje under faglig ledelse av UiT slik at informasjonsverdien blir ivaretatt.

Sak 20/2019 Frivillig skogvern- Uttalelse til forhandlingspartene

Forslag til uttalelse til FeFo og Fylkesmannen:

Nasjonalparkstyret for Øvre Pasvik er forvaltningsmyndighet for Øvre Pasvik nasjonalpark og Øvre Pasvik landskapsvernområde med plantelivsfredning.

I møter med FeFo og Fylkesmannen er styret gjort kjent med forhandlingene om frivillig vern av furuskog i Pasvik. Siden forhandlingene også omfatter spørsmålet om endret status for eksisterende verneområder, har nasjonalparkstyret synspunkter basert på ny kunnskap om verneverdiene i dagens landskapsvernområde.

Nasjonalparkstyret har i sin forvaltning av verneområdene først prioritert å kartlegge naturmangfoldverdiene knyttet til plantelivet i Øvre Pasvik landskapsvernområde. Her har det vært viktig å identifisere urskog- og naturskogskvaliteter i furuskog, som nødvendig bakgrunnskunnskap for å vurdere søknader om framtidig hogst, jf verneforskriftens §3 pkt 2 hvor det bl.a. heter at all hogst skal på forhånd være godkjent av forvaltningsmyndigheten. Disse kartleggingene ble stilt til rådighet under MIS-registreringen i forbindelse med FeFos skogtaksering innen landskapsvernområdet.

I de siste årene har nasjonalparkstyret dokumentert samiske kulturminner i gamle furutrær og fysiske minner fra 2. verdenskrig i Luftwaffe-leiren i landskapsvernområdet. Forekomsten av samiske kulturspor i trær er knyttet til gammel naturskog i både nasjonalparken og landskapsvernområdet.

Formålet er å ivareta kulturhistorien gjennom dokumentasjon, og etter hvert utføre skjøtsel og tilrettelegge med publikumsinformasjon i samarbeid med kulturminnemyndighetene. Resultater fra disse pågående kartleggingene er fortløpende sendt til FeFo og Fylkesmannens miljøvernnavdeling.

Nasjonalparkstyret for Øvre Pasvik mener at kartleggingen så langt gir ny og unik kunnskap om samisk bruk i tid og rom og dokumenterer verneområdene som samiske kulturlandskap, samtidig som de er verdifulle med store ur- og naturskogs kvaliteter. Videre gir det nylig etablerte samarbeidet med arkeologer fra UiT, ny kunnskap om dette nordlige krigslandskapet gjennom en innmåling av et forbløffende antall strukturer knyttet til Luftwaffe-leiren nord i landskapsvernområdet. Arkeologene har så langt vurdert at leiren har internasjonal verdi i forhold til krigshistorie og luftfartshistorie.

Nasjonalparkstyret vil derfor anbefale å ikke ta ut disse kvalitetene fra eksisterende verneområder. Vurderingene bør heller gå på om ikke det samiske kulturlandskapet som er knyttet til naturskogen bør få en vernestatus på linje med furuskogen i Øvre Pasvik nasjonalpark.

Styrets behandling

Forslag til vedtak ble i samråd med styreleder sendt ut per e-post til styret den 21.10.19 med frist 23.10.19.

To av styremedlemmene ønsket å ta ut siste setning ut av vedtaket, med begrunnelse av at dette ikke var drøftet under møtet i Nikel. Denne setningen ble derfor fjernet i henvendelsen som gikk til forhandlingspartene siden det formelt er krav om enstemmighet når saker behandles skriftlig og sendes ut per e-post etter §4 i [Forskrift om fjernmøter og saksbehandling etter kommuneloven](#).

Vedtak

Uttalelse til FeFo og Fylkesmannen:

Nasjonalparkstyret for Øvre Pasvik er forvaltningsmyndighet for Øvre Pasvik nasjonalpark og Øvre Pasvik landskapsvernområde med plantelivsfredning.

I møter med FeFo og Fylkesmannen er styret gjort kjent med forhandlingene om frivillig vern av furuskog i Pasvik. Siden forhandlingene også omfatter spørsmålet om endret status for eksisterende verneområder, har nasjonalparkstyret synspunkter basert på ny kunnskap om verneverdiene i dagens landskapsvernområde.

Nasjonalparkstyret har i sin forvaltning av verneområdene først prioritert å kartlegge naturmangfoldverdiene knyttet til plantelivet i Øvre Pasvik landskapsvernområde. Her har det vært viktig å identifisere urskog- og naturskogs kvaliteter i furuskog, som nødvendig bakgrunnskunnskap for å vurdere søknader om framtidig hogst, jf verneforskriftens §3 pkt 2 hvor det bl.a. heter at all hogst skal på forhånd være godkjent av forvaltningsmyndigheten.

Disse kartleggingene ble stilt til rådighet under MIS-registreringen i forbindelse med FeFos skogtaksering innen landskapsvernområdet.

I de siste årene har nasjonalparkstyret dokumentert samiske kulturminner i gamle furutrær og fysiske minner fra 2. verdenskrig i Luftwaffe-leiren i landskapsvernområdet. Forekomsten av samiske kulturspor i trær er knyttet til gammel naturskog i både nasjonalparken og landskapsvernområdet.

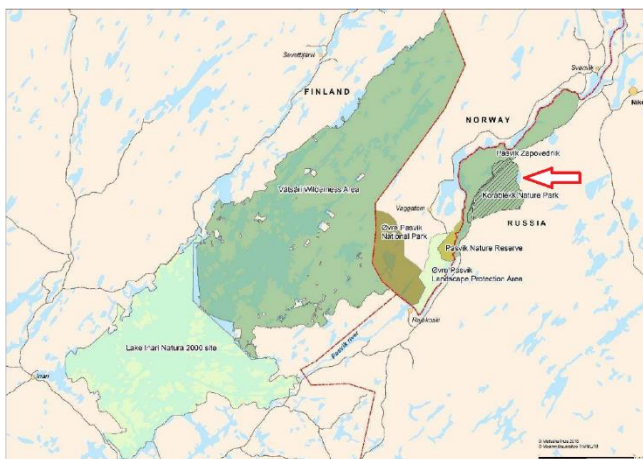
Formålet er å ivareta kulturhistorien gjennom dokumentasjon, og etter hvert utføre skjøtsel og tilrettelegge med publikumsinformasjon i samarbeid med kulturminnemyndighetene. Resultater fra disse pågående kartleggingene er fortløpende sendt til FeFo og Fylkesmannens miljøvernnavdeling.

Nasjonalparkstyret for Øvre Pasvik mener at kartleggingen så langt gir ny og unik kunnskap om samisk bruk i tid og rom og dokumenterer verneområdene som samiske kulturlandskap, samtidig som de er verdifulle med store ur- og naturskogskvaliteter. Videre gir det nylig etablerte samarbeidet med arkeologer fra UiT, ny kunnskap om dette nordlige krigslandskapet gjennom en innmåling av et forbløffende antall strukturer knyttet til Luftwaffe-leiren nord i landskapsvernområdet. Arkeologene har så langt vurdert at leiren har internasjonal verdi i forhold til krigshistorie og luftfartshistorie.

Nasjonalparkstyret vil derfor anbefale å ikke ta ut disse kvalitetene fra eksisterende verneområder.

Sak 21/2019 Pasvik zapovednik -utvidelse av den russiske delen av den trilaterale park med Korablekk

Nasjonalparkstyrets russiske partner i Pasvik-Enare trilaterale park ønsker å utvide sitt areal i fellesområdet med Korablekk Nature Park. Korablekk området er et regionalt verneområde som er etablert øst for Pasvik zapovednik, se rød pil på kartet. Pasvik zapovednik er på 147 km² og Korablekk er på 83.4 km². Forvaltningen vil utføres av Pasvik zapovednik etter avtale med regionale myndigheter i Murmansk fylke.

Bakgrunnen for etableringen av Korablekk 28.04.2017, er beskrevet slik:

“The natural park was created for the development of ecological nature tourism, the preservation of objects of historical and cultural value. The nature park is also called upon to develop business activity in the Pechenga district, aimed at the development of ecotourism, as well as international cooperation in the field of nature conservation.

The park is located in the Murmansk region, on the territory of the Pechenga municipality, on the lands of the forest fund in the Nickel district forestry of the Pechenga forestry.”

Vedtak

Øvre Pasvik nasjonalparkstyre ser det som positivt at den trilaterale parken utvides. Korablekk Nature Park området har med sin status og sin beliggenhet, kvaliteter som tilsier at det naturlig kan innlemmes i Pasvik-Inari Trilaterale Park.

____ Sign. _____
Kurt Wikan leder

Rett protokoll bekreftes:

____ Sign. _____
Cecilie Hansen